

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P9_TA(2020)0371

A méltányos átállást szolgáló erős szociális Európa

Az Európai Parlament 2020. december 17-i állásfoglalása a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európáról (2020/2084(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. és 5. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 9., 151., 152., 153., 156., 157., 162. és 168. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt 1., 8. és 28. jegyzőkönyvre,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak IV. címére („Szolidaritás”),
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére, amelyet az Európai Tanács, az Európai Parlament és az Európai Bizottság 2017 novemberében hirdetett ki,
- tekintettel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendre,
- tekintettel a COP21 során elért, 2015. évi Párizsi Megállapodásra, és konkrétan annak preambuluma: „figyelembe véve a munkaerő igazságos átszervezésének, valamint a tisztességes munka és a minőségi munkahelyek létrehozásának szükségességét a nemzeti szinten meghatározott fejlesztési prioritásokkal összhangban”,
- tekintettel az ILO egyezményeire és ajánlásaira, különösen a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1947. évi (81. sz.) egyezményre, az ILO centenáriumi nyilatkozatára (2019) és a környezetileg mindenki számára fenntartható gazdaságok és társadalmak felé történő méltányos átállást célzó, 2016. februári ILO-iránymutatásokra,
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira, különösen az 1., 3., 4., 5., 8., 10. és 13. célokra,
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre (UNCRPD-egyezmény), és annak a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Közösség által történő megkötéséről szóló, 2009.

november 26-i 2010/48/EK tanácsi határozat szerinti, 2011. január 21-i hatálybalépésére az Unióban,

- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvre¹ (a továbbiakban: „a foglalkoztatási egyenlőségről szóló irányelv”),
- tekintettel a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelvre²,
- tekintettel a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2008)0426) és a Parlament erre vonatkozó, 2009. április 2-i álláspontjára³,
- tekintettel „A méltányos átállást szolgáló erős szociális Európa” című, 2020. január 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0014),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel az „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0456),
- tekintettel az „Unió költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0442),
- tekintettel „A Bizottság 2020. évi kiigazított munkaprogramja” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0440),
- tekintettel a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2020. május 28-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0441),
- tekintettel a határt átlépő munkavállalók és idénymunkások Covid19-váltsággal összefüggő európai védelméről szóló 2020. június 19-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel a demográfiai változások hatásairól szóló, 2020. június 17-i bizottsági jelentésre (COM(2020)0241),
- tekintettel a Régiók Európai Bizottságának „Az EU válasza a demográfiai kihívásra” című, 2017. január 18-i véleményére (2017/C017/08),

¹ HL L 303., 2000.12.2., 16. o.

² HL L 180., 2000.7.19., 22. o.

³ HL C 137. E, 2010.5.27., 68. o.

⁴ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0176.

- tekintettel az „Európa digitális jövőjének megtervezése” című, 2020. február 19-i bizottsági közleményre (COM(2020)0067),
- tekintettel a fenntartható versenyképességet, társadalmi méltányosságot és rezilienciát célzó szakképzésről szóló tanácsi ajánlásra irányuló, 2020. július 1-jei bizottsági javaslatra (COM(2020)0275),
- tekintettel az „Út a munka világába – Az ifjúsági garancia megerősítése” című tanácsi ajánlásra irányuló javaslatot kísérő, 2020. július 1-jei bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2020)0124),
- tekintettel a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2020. július 10-i jogalkotási állásfoglalására¹,
- tekintettel az 1303/2013/EU rendeletnek az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre elkülönített források tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2020. július 8-i jogalkotási állásfoglalására²,
- tekintettel az euróövezet foglalkoztatási és szociális politikájáról szóló, 2019. október 10-i állásfoglalására³,
- tekintettel a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2019. április 4-i jogalkotási állásfoglalására⁴,
- tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottságnak „A gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere: a 2020. évi éves fenntartható növekedési stratégia foglalkoztatási és szociális vonatkozásai” című jelentésére,
- tekintettel a 2020. évi éves fenntartható növekedési stratégiáról szóló, 2019. december 17-i bizottsági közleményre (COM(2019)0650),
- tekintettel az Európai Bizottság és a Tanács együttes foglalkoztatási jelentésére irányuló 2019. december 17-i javaslatra, amely a 2020. évi éves fenntartható növekedési stratégiáról szóló bizottsági közleményt kísérte,
- tekintettel a tagállamok foglalkoztatáspolitikájára vonatkozó iránymutatásokról szóló, 2019. július 8-i (EU) 2019/1181 tanácsi határozatra⁵,
- tekintettel „A gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere: a 2019. évi éves növekedési jelentés foglalkoztatási és szociális vonatkozásai” című, 2019. március 13-i állásfoglalására⁶,

¹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0194.

² Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0180.

³ Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0033.

⁴ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0337.

⁵ HL L 185., 2019.7.11., 44. o.

⁶ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0202.

- tekintettel a Bizottság elnöke, Ursula von der Leyen által a hivatalba lépő következő Európai Bizottság (2019–2024) számára előterjesztett, „Ambiciózusabb Unió” című politikai iránymutatásra,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak „A szociális párbeszéd szerepe a digitális gazdaságbeli innováció előmozdításában” című, 2019. január 23-i véleményére¹,
 - tekintettel a Bizottság 2020. május 6-i 2020. évi tavaszi gazdasági előrejelzésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Tisztességes minimálbérek Európában” című, 2020. szeptember 18-i véleményére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Európai helyreállítási terv és a 2021–2027-re szóló többéves pénzügyi keret” című, 2020. július 15-i véleményére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak „A munkanélküliségi biztosításra vonatkozó közös uniós minimumszabályok – konkrét lépés a szociális jogok európai pillérének hatékony megvalósítása felé” című, 2019. december 11-i véleményére²,
 - tekintettel az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound) „Covid19: Szakpolitikai válaszok Európa-szerte” című tanulmányára,
 - tekintettel a Közös Kutatóközpont által „A Coviddal kapcsolatos korlátozó intézkedések és az uniós munkaerőpiacok” címmel 2020-ban közzétett szakmai jelentésre, és különösen a távmunka terén az EU-ban kialakult modellekről rendelkezésre álló legújabb adatokról szóló elemzésére,
 - tekintettel a felülvizsgált Európai Szociális Chartára és a 2014-ben elindított torinói folyamatra, amelynek célja az Európai Szociális Charta szerződéses rendszerének megerősítése az Európa Tanácson belül, valamint az európai uniós jog viszonylatában,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel az Oktatási és Kulturális Bizottság és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményeire,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A9-0233/2020),
- A. mivel a fenntartható fejlődés az Európai Unió alapvető célkitűzése; mivel a szociális piacgazdaság két egymást kiegészítő pilléren alapul, nevezetesen a verseny érvényesítésén és a határozott szociálpolitikai intézkedéseken, amelyeknek teljes foglalkoztatást és társadalmi fejlődést kell eredményezniük; mivel a fenntartható fejlődés három pillére a gazdasági, a szociális és a környezeti pillér; mivel a fenntartható fejlődés többek között a teljes foglalkoztatáson és a társadalmi fejlődésen alapul; mivel ez az Európai Unió alapvető célja, amelyet az EUSZ 3. cikkének

¹ HL C 159., 2019.5.10., 1. o.

² HL C 97., 2020.3.24., 32. o.

(3) bekezdése rögzít; mivel mindaddig a gazdasági és a környezeti fenntarthatóság kapott elsőbbséget;

- B. mivel Európának olyan új kihívásokkal kell szembenéznie, mint amilyenek például a növekvő egyenlőtlenségek a generációk között, a korlátozottabb társadalmi, egészségügyi, gazdasági és környezeti lehetőségek és erőforrások, a területi különbségek és az alapvető szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz, munkahelyekhez és az üzleti lehetőségekhez, valamint a társadalmi infrastruktúrához való egyenlőtlen hozzáférés; mivel az egyenlőtlenségek csökkentése az EU és a tagállamok közös felelőssége; mivel a tagállamok többségében a 2008-as gazdasági válság óta fokozódtak az egyenlőtlenségek (a jövedelem és a lehetőségek terén), ami a növekedés és a társadalmi kohézió fenntarthatóságát és inkluzivitását egyaránt megkérdőjelezte, és ilyen helyzetben nehéz volt előrelépést elérni az EU 2020-as célkitűzéseinek megvalósítása terén;
- C. mivel egyértelmű, hogy a jövő generációk megélhetésének, biztonságának, egészségének és jólétének megőrzése érdekében határozottan szükség van arra, hogy Európa és a világ méltányos átmenetek keretében átálljon az erőforrások fenntartható kiaknázására, a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére és a környezet erőteljes védelmére; mivel a stabil és fenntartható zöld és környezetbarát gazdaságra és szociális rendszerre való áttéréshez szükség lesz a köz- és magánszféra szereplői közötti együttműködésre, és ezt egy újraiparosítási folyamatnak, az ipari bázis korszerűsítésének és a belső piac megerősítésének kell kísérnie; mivel a zöld, digitális és demográfiai átmenetek különböző módon érintik az európai régiókat, ágazatokat, munkavállalókat és társadalmi csoportokat, és mivel ezek az átmenetek jelentős átképzést és munkaerő-átcsoportosítást tesznek szükségessé az érintett ágazatokban a munkahelyek megszűnésének megelőzése érdekében;
- D. mivel a fenntartható átmenetre leginkább rászoruló európai régiók általában azok, ahol magas a szegénység és a kirekesztés aránya; mivel a gyors helyreállításához határozott intézkedésekre és beruházásokra van szükség, amelyeknek a világjárvány gazdasági és szociális hatásainak mérséklésére, a gazdasági tevékenység újraindítására, a fenntartható fejlődés előmozdítására, a zöld átállásra, a digitális átalakulásra és a szociális jogok európai pillére elveinek végrehajtására kell összpontosítaniuk, hogy hatékonyabb és erősebb jóléti államok jöhetnek létre; mivel a nemzetközi szinten versenyképes Európának erős szociális Európán kell alapulnia annak érdekében, hogy mindenki előtt megnyissa a fenntartható növekedéshez, a minőségi munkahelyekhez és a szilárd szociális jóléti rendszerekhez vezető utat;
- E. mivel az Eurofound kutatása szerint az Európai Unió szociális dimenziója összetett, és javasolja a szociális jogok európai pillérét kísérő szociális eredménytáblának a munka minőségét, a társadalmi igazságosságot és az esélyegyenlőséget, a megbízható szociális jóléti rendszereket és a tisztességes mobilitást megjelenítő mutatókkal való kiegészítését;
- F. mivel az Európa 2020 stratégiát 2010-ben indították el az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása érdekében; mivel a lisszaboni stratégia végrehajtása során a növekedés helyett nagyobb hangsúlyt kellett volna helyezni a fenntarthatóságra és az inkluzivitásra;

- G. mivel az EUMSZ 151. cikke rögzíti, hogy az alapvető szociális jogokat, többek között az 1961. október 18-án Torinóban aláírt Európai Szociális Chartában, valamint a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló 1989. évi közösségi chartában meghatározott jogokat szem előtt tartva, az Unió és a tagállamok célkitűzése a foglalkoztatás, az élet- és munkakörülmények javítása – lehetővé téve ezáltal a fejlődési folyamat fenntartása mellett ezek összehangolását –, a megfelelő szociális védelem, a szociális partnerek közötti párbeszéd és az emberi erőforrások fejlesztésének elősegítése a tartósan magas foglalkoztatás és a kirekesztés elleni küzdelem érdekében; mivel a szociális jogok európai pilléréből eredő kezdeményezések tekintetében megosztott felelősség terheli az EU-t és a tagállamokat, melyek eltérő szociális rendszerekkel és hagyományokkal rendelkeznek; mivel ezért az ilyen kezdeményezéseknek meg kell védeniük a nemzeti kollektív tárgyalási rendszereket, magasabb szintű védelmet biztosítva; mivel az alapvető jogok, az arányosság, a jogbiztonság, a törvény előtti egyenlőség és a szubszidiaritás az uniós jog általános elvei, amelyeket tiszteletben kell tartani;
- H. mivel a nők alulreprezentáltak a Covid19-járványra hozott szakpolitikai válaszlépések terén döntéseket hozó gazdasági és politikai vezetői tisztségekben; mivel a nőket be kell vonni a döntéshozatalba, hogy többféle megközelítés, a több tudás és tapasztalat legyen, amelyek jobb politikai eredményekhez vezetnek;
- I. mivel a szociális jóléti rendszerek hozzájárulnak a tisztességes élet biztosításához; mivel ezek a rendszerek magukban foglalják a szociális biztonságot, az egészségügyi ellátást, az oktatást, a lakhatást, a foglalkoztatást, a hátrányos helyzetű csoportoknak nyújtott igazságügyi és szociális szolgáltatásokat, és kulcsszerepet játszanak a szociálisan fenntartható fejlődés elérésében, az egyenlőség és a társadalmi igazságosság előmozdításában és a szociális védelemhez való jog biztosításában, amelyet az 1948. évi Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata is rögzít; mivel a szociális védelmi politikák a nemzeti fejlesztési stratégiák létfontosságú elemei, amelyek célja a szegénység és kiszolgáltatottság csökkentése a teljes életciklus alatt, valamint az inkluzív és fenntartható növekedés támogatása;
- J. mivel a szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalás kulcsfontosságú eszköz a munkaadók és a szakszervezetek számára ahhoz, hogy tisztességes béreket és munkafeltételeket tudjanak kialakítani, és a szilárd kollektív tárgyalási rendszerek növelik a tagállamok rezilienciáját gazdasági válságok idején; mivel az erőteljes kollektív tárgyalási rendszerekkel rendelkező társadalmak általában gazdagabbak és egyenlőbbek; mivel a kollektív tárgyaláshoz való jog olyan kérdés, amely minden európai munkavállalót érint, és amely döntő hatással lehet a demokráciára és a jogállamiságra – és ezen belül az alapvető szociális jogok tiszteletben tartására – nézve; mivel a kollektív tárgyalás alapvető európai jog, amelyet az európai intézményeknek az Alapjogi Charta 28. cikke értelmében tiszteletben kell tartaniuk; mivel ezzel összefüggésben azok a szakpolitikai intézkedések, amelyek tiszteletben tartják, előmozdítják és megerősítik a kollektív tárgyalásokat és a munkavállalók pozícióját a bérmegállapítási rendszerekben, fontos szerepet játszanak a magas színvonalú munkakörülmények elérésében;
- K. mivel a kollektív tárgyalás kulcsfontosságú eszköze a munkahelyi jogok érvényesítésének; mivel az OECD adatai szerint az elmúlt évtizedekben mind a szakszervezetek jelenléte, mind a kollektív tárgyalások elterjedtsége jelentős mértékben csökkent; mivel 2000 óta az EU 27 tagállama közül 22-ben csökken a kollektív

tárgyalások elterjedtsége; mivel a jól szervezett szociális partnerekkel és a kollektív szerződések széles körű elterjedtségével jellemzett országokban a munka és a munkakörnyezet minősége átlagosan magasabb; mivel a kollektív tárgyalások – feltéve hogy széles körben alkalmazzák és jól koordinálják őket – elősegítik a jó munkaerő-piaci teljesítményt;

- L. mivel az Eurofound szerint a kollektív tárgyalásokra nyomás nehezedett és a 2008-as recesszió azok decentralizációját eredményezte; mivel az EU-ban a becslések szerint minden hatodik munkavállalóra vonatkozik kollektív bérmegállapodás, viszont az EU egészét tekintve nem könnyű megbízható információkkal szolgálni a kollektív tárgyalás elterjedtségével és a kollektív szerződésekkel kapcsolatos részletesebb adatokat illetően; mivel az Európai Szakszervezeti Intézet (ETUI) adatai szerint a szakszervezeti tagság átlagos szintje az EU-ban 23% körül van, de a tagállamok között igen nagy eltérések mutatkoznak a szakszervezeti tagság aránya terén, amely 74% és 8% között mozog; mivel a munkáltatói szervezetekben való tagság és az e szervezetek által képviselt piacok mérete is jelentősen eltér;
- M. mivel a szociális beruházás célja az emberekbe való befektetés életkörülményeik javítása érdekében; mivel a szociális beruházások legfontosabb területei a szociális biztonság, az egészségügy, a hosszú távú gondozás, az oktatás, a lakhatás, a foglalkoztatás, valamint a hátrányos helyzetű csoportoknak nyújtott igazságügyi és szociális szolgáltatások; mivel a jól megtervezett szociálpolitikák erőteljesen hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez és növekedéshez, valamint az emberek szegénységtől való megvédéséhez, és gazdasági stabilizátorként működnek;
- N. mivel az előrejelzések szerint a Covid19-világjárvány egyik következményeként nőni fog a szegénységi ráta; mivel a nőket, a fiatalokat, az idősebbeket, a fogyatékosággal élő személyeket és a nagycsaládokat ez a fejlemény jobban veszélyezteti; mivel növekszik az egyszemélyes háztartások és az egyedül élő idősök száma; mivel az egyedül élők jobban ki vannak téve a szegénység és a társadalmi kirekesztés veszélyének, és konkrétan az egyedül élő idősebb nők esetében nagyobb a szegénység kockázata, mint az idősebb férfiaknál; mivel az egyszülős háztartásokban nagy a szegénység és a nélkülözés kockázata, és az egyetlen jövedelem és az alacsonyabb foglalkoztatási ráta miatt igen nehéz feladat számukra a költségvetés előteremtése; mivel napjainkban egyre több fiatal felnőtt a szülői háztól vár és kap védelmet a szegénységgel szemben, ugyanakkor a háromgenerációs háztartások 29%-át fenyegeti szegénység, 13%-uk pedig súlyos nélkülözésben él;
- O. mivel a nemek között az otthonokban és a munkaerőpiacon tapasztalható megkülönböztetés az erőforrások egyenlőtlen eloszlásához vezethet, ami a férfiaknál kiszolgáltatottabbá teszi a nőket a szegénységgel és a társadalmi kirekesztéssel szemben; mivel a nőknek kevesebb esélyük van kiemelkedni a szegénységből;
- P. mivel még mindig jelentős az EU-ban mind a horizontális, mind a vertikális munkaerőpiaci szegregáció, és a nők felülreprezentáltak a kevésbé nyereséges ágazatokban; mivel különösen a bizonytalan munkaszerződéssel rendelkező nőket érintette a Covid19-világjárvány, hiszen elsőként veszítették el munkájukat, ami pénzügyi következményekkel járt a családjukra és gazdasági függetlenségükre nézve, és ahhoz vezetett, hogy a válság idején nem kaptak elég társadalombiztosítási védelmet;

- Q. mivel 2018-ban a 27 tagú EU-ban közel 109 millió embert fenyegetett a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés, ami a teljes népesség 21,7%-ának felel meg, és közülük 23 millió gyermek¹; mivel az EU nem érte el azt a 2020-as célkitűzését, hogy a szegénység vagy társadalmi kirekesztés által veszélyeztetett emberek számát legalább 20 millióval csökkentse; mivel a Covid19-válság következtében valószínűleg nőni fog az Unión belül a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés kockázatával fenyegetett emberek száma; mivel az elmúlt évtizedben a legtöbb tagállamban egyenletes ütemben, 70%-kal nőtt a hajléktalanság, és az EU-ban minden éjszakát legalább 700 000 ember fedél nélkül tölt; mivel a Covid19-világjárvány bizonyította, hogy a hajléktalanság nemcsak szociális, hanem közegészségügyi válság is²; mivel az EU-ban az emberek körülbelül egyötödét fenyegeti a súlyos eladósodás veszélye, és sokan nem kapják meg azokat a szociális juttatásokat, amelyekre nemzeti rendszerük szerint jogosultak;
- R. mivel az EU-ban minden ötödik munkavállalót alacsony színvonalú munkahelyen foglalkoztatják; mivel a következő évtizedben várhatóan tovább fokozódik a munkahelyek polarizációja, és nő a foglalkoztatás nem szabályos formáinak gyakorisága, és a készségek skálájának magasabb és alacsonyabb szintjein várható több munkahely létrejötte³; mivel a technológiai változás és a mesterséges intelligencia alkalmazása jelentősen megváltoztathatja a munkaerőpiacot; mivel ez a keresetkülönbségek további növekedéséhez vezet; mivel a munkaerő iránti kereslet mindenkor a munkabér megoszlásának középső szegmensében volt a leggyengébb, ami leginkább 2008 és 2013 között, a recesszió és a foglalkoztatás zsugorodásának időszakában volt megfigyelhető, részben annak köszönhetően, hogy a foglalkoztatás súlypontja a feldolgozóiparról és az építőiparról áthelyeződött a szolgáltatási szektorra; mivel a világjárvány valószínűleg tovább fogja erősíteni ezt a tendenciát; mivel az alacsony képzettséget igénylő munkák mindig nélkülözhetetlenek lesznek a társadalmak számára, és ezeknek is tisztességes fizetést és feltételeket kell kínálni; mivel a digitalizáció esélyeket és lehetőségeket teremthet a továbbképzéshez, de nem feltétlenül javítja a munkakörülményeket és nem feltétlenül teremt új minőségi munkahelyeket mindenki számára;
- S. mivel nemigen tapasztalható a határozott idejű munkaszerződések határozatlan idejű munkaszerződésekkel történő felváltása; mivel a munkavállalók 60%-a akarata ellenére határozott idejű státuszban ragad; mivel az állandó státuszba való átmenet előfordulása különösen alacsony azokban az országokban, ahol nagyon gyakori a határozott idejű foglalkoztatás; mivel még a közigazgatásokban is túl gyakran előfordul, hogy ideiglenes munkavállalókkal helyettesítik a köztisztviselőket, bizonytalanabb munkakörülmények mellett;

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10163468/3-16102019-CP-EN.pdf/edc3178f-ae3e-9973-f147-b839ee522578>

²

https://www.feantsa.org/public/user/Resources/resources/Rapport_Europe_2020_GB.pdf

³ Eurofound (2018), „Upward convergence in the EU: Concepts, measurements and indicators” (Felfelé irányuló konvergencia az EU-ban: elképzelések, mérések és mutatók), az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg.
Eurofound (2017), Sixth European Working Conditions Survey – Overview report (2017 update) (Hatodik európai felmérés a munkafeltételekről, átfogó jelentés, 2017. évi frissítés), az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg.

- T. mivel az Eurofound „új foglalkoztatási formákkal” foglalkozó kutatása azt mutatja, hogy a kialakulóban lévő és egyre fontosabb szerepet játszó foglalkoztatási formákra, amelyek eltérnek a hagyományos munkáltató–munkavállaló viszonytól és/vagy amelyeket nem hagyományos munkaszervezés és munkamódszerek jellemeznek, általában kevésbé terjed ki a szociális védelem, a szociális párbeszéd és kollektív tárgyalás hatóköre; mivel az ilyen foglalkoztatási formákat a gazdasági kihívásokkal teli időszakokban is intenzívebben alkalmazzák, és ezért intézkedéseket kell fontolóra venni a Covid19-világjárvány okozta várható munkaerőpiaci válság ellensúlyozására;
- U. mivel a munkanélküliségi ráta meghaladja a 7%-ot, az ifjúsági munkanélküliségi ráta pedig 17%-ra emelkedett, és a Covid19 miatt várhatóan tovább fog emelkedni¹, és ez a jelenség kiemelten érinti a nőket és az alacsony képzettséget igénylő munkakörben dolgozókat; mivel az euróövezet munkanélküliségi rátája a 2020. évi 8,3%-ról 2021-re várhatóan 9,3%-ra emelkedik, a tagállamok között jelentős különbségekkel²; mivel bizonyos csoportok, például a fogyatékkal élő személyek, az etnikai kisebbségek – például a romák –, a fiatalok és az idősek munkanélküliségi rátája ennél jelentősen magasabb lehet; mivel az Eurofound „Megélhetés, munka és a Covid19” című felmérése szerint a Covid19-válság drámai hatást gyakorolt a munkaerőpiacra: az alkalmazottak 8%-a és az önálló vállalkozók 13%-a vált munkanélkülivé a világjárvány kezdete óta; mivel a válság hatását azok is érezték, akik a munkaidejük jelentős csökkentése árán maradtak a munkaerőpiacon, ami jövedelemkiesésben és a jövőbeli munkaerőpiaci részvétellel és pénzügyi bizonytalansággal kapcsolatos aggályokban tükröződött;
- V. mivel az Eurostat szerint a 28 tagú EU-ban 2018-ban 8,3 millió alulfoglalkoztatott részidős munkavállaló volt, a foglalkoztatható de munkát nem kereső emberek száma 7,6 millió volt, és további 2,2 millió olyan álláskereső volt, aki rövid időn belül nem tudott munkahelyet találni; mivel 2018-ban összesen 18,1 millió ember tapasztalt meg munkanélküliséghez hasonló helyzetet az EU-28-ban;
- W. mivel a fiatalok és az idősek munkanélkülisége elleni küzdelem továbbra is az EU előtt álló egyik legnagyobb régiós szintű kihívás;
- X. mivel a Covid19-válság rávilágított a határ menti ingázók és az idénymunkások jogaival kapcsolatos visszaélésekre, valamint a helyzetük bizonytalanságára, melynek oka a szociális védelem és a társadalombiztosítás koordinációjának alacsony szintje; mivel ezért szigorúbb szabályozásra, hatékonyabb ellenőrzésre és a tisztességes munkakörülmények, a lakhatási feltételek, valamint a munkahelyi egészségvédelem és biztonság eredményesebb érvényesítésére van szükség; mivel ebből a szempontból javítani kell a munkaerő-kölcsönzésről szóló irányelvet;
- Y. mivel 2019-ben 11,7%-os különbség mutatkozott a férfiak és nők foglalkoztatásban való részvételében; mivel ez a különbség óriási gazdasági költségekkel jár az EU számára, és évi 320 milliárd eurót tesz ki, vagyis az EU GDP-jének 2,37%-át; mivel a Covid19-válság aránytalan mértékben kihat a nők foglalkoztatási és szociális helyzetére, mivel 26,5%-uk bizonytalan munkaviszonyban van, ami a részmunkaidőben foglalkoztatottak 60%-át teszi ki; mivel a nőket a Covid19-világjárvány okozta

¹ Munkanélküliségi statisztikák: Eurostat, 2020. július

² Európai gazdasági előrejelzés, 2020. ősz, Európai Bizottság, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip136_en.pdf

nehézségek jobban érintik, mint a férfiakat, azon ágazatok súlyosabb érintettsége folytán, ahol jellemzőbb a nők foglalkoztatása, valamint az idősek és gyermekek gondozásának feladata miatt, amely továbbra is döntően rájuk hárul;

- Z. mivel a fogyatékossgal élő személyeket és az időseket különösen súlyosan érinti a Covid19-válság; mivel nagy a valószínűsége annak, hogy a válság őket aránytalanul megviseli és egyedi támogatási igényeik vannak, amelyeket a világjárványra válaszul tett intézkedések során már a kezdetektől figyelembe kell venni, és a kutatások azt mutatják, hogy e csoportok esetében kiemelt a kockázata a mentális egészségi problémák kialakulásának;
- AA. mivel Európa régiói olyan hosszú távú demográfiai tendenciákkal néznek szembe, mint a hosszabb várható élettartam, az alacsonyabb születési arány, a társadalmak elöregedése, a munkaerő zsugorodása, a kisebb háztartások és a növekvő urbanizáció; mivel az a tény, hogy az európai népesség a világ népességének egyre csökkenő hányadát teszi ki, mely arány 2070-re várhatóan kevesebb mint 4% lesz, kihívásokat fog maga után vonni; mivel a vidéki térségeket és a peremterületeket súlyosan érintik a demográfiai változások;
- AB. mivel a járvány különösen az időseket érintette, esetenként tovább rontva a már amúgy is elszigetelt személyek helyzetét; mivel az időseknél a legnagyobb a kockázata annak, hogy nem férnek hozzá az internethez és a modern technológiákhoz, következésképpen esetükben nagyobb a kirekesztés, többek között a digitális kirekesztés kockázata is;
- AC. mivel a válság növelte a városi szegénységet, több közepes jövedelmű háztartást hozva nehéz anyagi helyzetbe és új csoportokat téve ki e veszélynek, és a területi egyenlőtlenségek elmélyülését, a hátrányos helyzetű városi területeket jellemző társadalmi hátrányok súlyosbodását és a közszolgáltatásokhoz való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi, olyan időszakban fokozva helyi szinten a szociális szolgáltatások és a szociális infrastruktúra iránti keresletet, amikor a helyi költségvetések amúgy is túlterheltek;
- AD. mivel a 2015-ös európai munkakörülmény-felmérés alapján végzett kutatás azt mutatja, hogy kétszer annyi rendszeres távmunkás állítja azt, hogy az uniós jogszabályokban előírt 48 óránál többet dolgozik, és kevesebb mint 11 órát pihen a munkanapok között, mint a munkáltatók telephelyén dolgozók; mivel az ilyen távmunkások közel 30%-a számol be arról, hogy minden nap vagy hetente többször szabadidejében dolgozik, míg az „irodai” munkavállalók esetében ez az arány 5% alatt van; mivel a rendszeres távmunkások nagyobb valószínűséggel számolnak be munkahelyi stresszről, alvászavarokról és a munka és a családi feladatok összeegyeztetésének nehézségeiről;
- AE. mivel a Covid19-világjárvány és az annak leküzdésére irányuló intézkedések, nevezetesen a kijárási korlátozások és a távmunka miatt a bántalmazó kapcsolatban élő nők állandóan ki vannak téve az erőszaknak, ami megnövelte a nők elleni erőszak eseteinek számát; mivel a kijárási korlátozások következtében a nemi alapú és a családon belüli erőszak robbanásszerűen, mintegy 30%-kal megugrott számos európai országban; mivel az elmúlt 12 hónapban összesen több mint 243 millió 15 és 49 év közötti nő élt át szexuális és/vagy fizikai erőszakot világszerte;
- AF. mivel tovább növekszik a nőkre nehezedő nyomás; mivel az elrendelt, elnyújtható és a munka és a magánélet szétválasztását nehezítő új munkavégzési formák mind az online

mind pedig az offline pszichológiai és szexuális zaklatás új formáinak robbanásszerű elterjedéséhez vezettek a kijárási korlátozások idején; mivel a vállalatok és a kormányok döntő többsége nem hozott intézkedéseket e jelenségek elleni fellépés érdekében;

1. hangsúlyozza, hogy az EU megkezdte az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, klímasemleges, erőforrás-hatékony és körforgásos gazdaságra való átállást, amelynek biztosítania kell a legmagasabb szintű társadalmi igazságosságot, a fokozott jólétet, a társadalmi fejlődést, a biztonságot, a gazdasági jólétet, az egyenlőséget, a befogadást és azt, hogy senki ne maradjon le; úgy véli, hogy a fenntartható fejlődés mélyen az európai projektben és az európai értékekben gyökerezik, és hogy a társadalmi fenntarthatóság a méltányos és inkluzív zöld, digitális és demográfiai átmenet alapvető előfeltétele; kitart amellett, hogy az egyenlőtlenségek csökkentése érdekében ezeket a folyamatokat egy olyan átmenet keretébe kell foglalni, amely társadalmi lehetőségeket és közös jólétet kínálhat; hangsúlyozza, hogy a társadalmi igazságosság, a megélhetést biztosító béreket nyújtó tisztességes munka, az esélyegyenlőség, a tisztességes mobilitás és a stabil szociális jóléti rendszerek elengedhetetlen elemei a fenntartható és szociális Európára való igazságos átállásnak;
2. úgy véli, hogy ezt a helyreállítási időszakot fel kell használni a szolidaritáson, az integráción, a társadalmi igazságosságon, a javak igazságos elosztásán, a nemek közötti egyenlőségen, a magas színvonalú állami szociális jóléti rendszereken, a minőségi foglalkoztatáson és a fenntartható növekedésen alapuló, az ENSZ 2030-as menetrendje és az abban foglalt 17 fenntartható fejlődési cél iránt teljes körűen elkötelezett reformok végrehajtására, mivel ez az a modell, amely biztosítja az egyenlőséget és a szociális védelmet, figyelembe veszi a kiszolgáltatott csoportok igényeit, fokozza a részvételt és az állampolgárságot, és javítja mindenki életszínvonalát; úgy véli, hogy ez a legjobb módja annak, hogy ebből a válságból egy fenntarthatóbb, ellenállóbb és a következő generáció számára igazságosabb EU emelkedjen fel;
3. hangsúlyozza, hogy a fenntartható, tisztességes és inkluzív szociális Európa felé történő előrelépéshez erős közös elkötelezettségre van szükség mind az ENSZ 2030-as menetrendjének előmozdítása, mind a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek és jogok végrehajtása és megvalósítása iránt; kiemeli, hogy olyan ambiciózus politikai menetrendet kell kidolgozni, amely azonosítható, megvalósítható, fenntartható, egyértelmű és kötelező célokat és mutatókat tartalmaz a társadalmi fenntarthatóságra vonatkozóan; rámutat arra, hogy a 2021 májusában Portóban megrendezendő következő uniós szociális csúcstalálkozó kiváló lehetőséget kínál arra, hogy a 27 tagállam, az Európai Tanács, az Európai Parlament és az Európai Bizottság vezetői a legmagasabb politikai szinten elfogadják ezt a menetrendet; felszólít a szociális partnerek bevonására az egész folyamat során;

A társadalmi haladás irányítási kerete

4. úgy véli, hogy a portói menetrendnek kettős megközelítést kell követnie, azaz az EU 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjének a társadalmi fenntarthatóságra vonatkozó részére kell összpontosítania, ugyanakkor egy cselekvési terv elfogadásával előkészítve a szociális jogok európai pillére elveinek megvalósítását, valamint a lisszaboni stratégia továbbviteleként nagyra törő és kötelező célokat és eszközöket hozva létre, amelyek meghatározzák a társadalmi fejlődés és a fenntarthatóság felé vezető utat; úgy véli, hogy ez a menetrend tartalmazhatja a

fenntartható, tisztességes és befogadó szociális Európa 2030-ig tartó időszakra szóló stratégiai keretét;

5. hangsúlyozza, hogy az erős szociális Európa létrehozását célzó új menetrend legfőbb céljai a teljes társadalom, főleg a legkiszolgáltatottabb személyek védelme, és a helyreállítás inkluzív és társadalmilag igazságos módon történő megvalósítása, e céljait pedig kötelező végrehajthatóság révén kell megerősíteni, a nemzeti sajátosságok és szükségletek figyelembevételével, és tükrözve a gazdasági és környezetvédelmi kötelezettségeket, amelyek betartása az európai alapokhoz való hozzáférés előfeltétele; úgy véli, hogy ebben az értelemben az uniós és a tagállami szakpolitikai intézkedéseket, programokat és reformokat úgy kell megtervezni, hogy azok hozzájáruljanak a szóban forgó kötelező célkitűzések eléréséhez, és hogy jogi védelem révén gondoskodni kell az olyan fellépések, szakpolitikák, programok vagy reformok megakadályozásáról, amelyek potenciálisan negatív hatást gyakorolhatnak az e célok elérése felé tett előrehaladásra vagy azt akadályozhatják;
6. meggyőződése, hogy a szociális és fenntartható Európa irányítási keretének a következő reformokban kell gyökereznie: a szociális jogok európai pillérének és egy, a társadalmi haladásról szóló jegyzőkönyvnek a Szerződésekbe való beépítése, a szociális jogoknak a gazdasági szabadságokéval azonos szintű védelme az egységes piacon, valamint egy fenntartható fejlődésről és társadalmi haladásról szóló paktum elfogadása, amely az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak elérése érdekében kötelezővé teszi a szociális és fenntarthatósági célokat; úgy véli továbbá, hogy a szemeszter folyamatának a közösségi módszert kell követnie, és a Tanács és az Európai Parlament közötti megállapodáson kell alapulnia, míg több szociálpolitikai területnek kell minősített többségi döntéshozatali eljárás hatálya alá tartoznia, különös tekintettel a megkülönböztetésmentességre, a munkavállalók szociális védelmére (a határokon átnyúló helyzeteken kívül), azon munkavállalók védelmére, akiknek munkaszerződését felmondták, a munkavállalók és a munkaadók érdekeinek képviselőire és kollektív védelmére, valamint az EU-ban jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatási feltételeire;

Az erős szociális és fenntartható Európa megteremtését szolgáló pénzügyi eszközök

7. felszólítja a tagállamokat, hogy teljes körűen használják ki az államháztartásra és a költségvetési politikákra vonatkozó uniós szabályok alkalmazása terén rendelkezésre álló mozgásteret, a Covid19-járvány okozta válság társadalmi következményeinek megelőzését és enyhítését, a szociális jóléti rendszerek megerősítését, a minőségi munkahelyek, a közszolgáltatások, a szegénység elleni küzdelem, valamint a zöld és a digitális átmenet finanszírozását szolgáló rendkívüli kiadások lehetővé tétele érdekében; üdvözli a Next Generation EU-t, az EU gazdaságélénkítő tervét; hangsúlyozza, hogy a méltányos zöld és digitális átállást csak az oktatás, a szociális ellátás és az egészségügyi infrastruktúra megfelelő támogatásával lehet megvalósítani a társadalmi méltányosság, a társadalmi kohézió és a jólét mindenki számára történő biztosítása érdekében; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a jelenlegi válságban a szociális jóléti rendszerek soha nem látott nyomás alá kerültek, és exponenciálisan nőnek az ehhez kapcsolódó állami kiadások; hangsúlyozza, hogy a válságintézkedésekre fordított kiadásokat nem a legrosszabb gazdasági helyzetben lévők kárára kell kigazdálkodni, hanem méltányosan kell elosztani az ezekből eredő terheket; hangsúlyozza ezért, hogy a fellendülés ösztönzése és a válság szociális hatásainak ellensúlyozása érdekében a gazdaságélénkítő terv keretében tett uniós beruházási erőfeszítéseknek erős szociális dimenzióval kell

rendelkezniük, meg kell erősíteniük a szociális jóléti rendszereket, és be kell fektetniük a szociális biztonságba, az egészségügyi ellátásba, az oktatásba, a megfizethető lakhatásba, a foglalkoztatásba, valamint a kiszolgáltatott csoportoknak szóló igazságügyi és szociális szolgáltatásokba; úgy véli, hogy az oktatásba történő beruházás, a jól megtervezett, progresszív adó- és szociális ellátási rendszerek, a szociális beruházások, valamint a minőségi köz- és szociális szolgáltatások nyújtása elengedhetetlen eszköze annak, hogy megakadályozzák a hátrányos helyzet egyik generációról a másikra történő átadását; hangsúlyozza a szociális jogok európai pillérének az európai helyreállítási terv, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében történő végrehajtásának fontosságát, a zöld megállapodással és a digitális átállással azonos szinten; ezért kéri, hogy a helyreállítási csomaghoz kapcsolódó, küszöbön álló reformok a felfelé irányuló szociális konvergenciát tegyék a nemzeti reformprogramok egyik fő célkitűzésévé, többek között pénzügyi támogatás révén; ebben az értelemben úgy véli, hogy a gazdasági és környezetvédelmi célok mellett a helyreállítási tervnek támogatnia kell a 2030-ig tartó időszakra szóló új portói menetrend céljait is;

8. hangsúlyozza, hogy a gazdaságélénkítési csomagba épített szociális beruházások ambícióinak el kell érniük a portói menetrend céljaihoz rendelt ambíciók szintjét, hogy biztosítsák a szükséges pénzügyi támogatást is; úgy véli, hogy ezeknek a társadalmi haladásra vonatkozó terveknek körvonalazniuk kell a portói menetrend célkitűzéseinek és a szociális jogok európai pillére alapelveinek végrehajtását, a szociális beruházások nagyságát, az érintett területeket és az elérni kívánt eredményeket;
9. emlékeztet arra, hogy a csökkentett munkaidős foglalkoztatás gazdasági válság idején hatékony eszköz a munkahelyek megőrzésére; üdvözli a szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatot mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) létrehozását, ami sürgősségi intézkedésként a tagállamok csökkentett munkaidős foglalkoztatási kereteinek támogatását célozza a Covid19-válsággal összefüggésben; hangsúlyozza, hogy ez a csökkentett munkaidős foglalkoztatás nemzeti rendszereinek támogatását célzó kulcsfontosságú eszköz, amely lehetővé teszi a munkahelyek és a készségek megtartását, valamint a bérek és jövedelmek nagy részének megőrzését; felkéri a Bizottságot, hogy körültekintően értékelje ezen ideiglenes eszköz teljesítményét, és vizsgálja meg egy olyan állandó eszköz létrehozásának lehetőségét, amelyet a tagállamok kérésére lehetne aktiválni olyan váratlan válsághelyzetekben, amelyek következtében tartósan megnőnek a csökkentett munkaidős foglalkoztatásra és hasonló intézkedésekre fordított kiadások; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy csak olyan vállalkozások kapjanak pénzügyi támogatást, amelyeket nem a harmadik országbeli joghatóságok adózási célú közös uniós jegyzékében vagy az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek felülvizsgált európai uniós jegyzékéről szóló tanácsi következtetések 1. mellékletében felsorolt országokban vettek nyilvántartásba; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a kedvezményezetttek tartsák tiszteletben a Szerződésben rögzített alapvető értékeket, és hogy az állami pénzügyi támogatásban részesülő vállalatok védjék a munkavállalókat, biztosítsák a tisztességes munkakörülményeket, tartsák tiszteletben a szakszervezeteket és az alkalmazandó közös megállapodásokat, fizessék meg a rájuk eső adókat, és tartózkodjanak a részvények visszavásárlásától, valamint attól, hogy bónuszokat fizessenek ki a menedzsmentnek, illetve osztalékot fizessenek a részvényeseknek; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a csökkentett munkaidős programokat összekapcsolják az érintett munkavállalók oktatásával és szakképzésével;

10. üdvözlí az Európai Bizottság elnökének az európai munkanélküli-járadék viszontbiztosítási rendszerre vonatkozó javaslatról szóló bejelentését, és sürgeti a Bizottságot, hogy terjessze elő javaslatát; kéri annak biztosítását, hogy ez az eszköz védje a munkavállalók minden típusát, csökkentse az államháztartásra külső sokkok miatt nehezedő nyomást, és védje a nemzeti munkanélküli-ellátási rendszereket olyan válságok idején, amelyek a kiadások hirtelen növekedéséhez vezetnek; kéri, hogy a javaslat a GMU-országokra vonatkozzon, de biztosítsa a nem GMU-országok számára is a csatlakozás lehetőségét;
11. üdvözlí a Méltányos Átállást Támogató Alap elindítását; hangsúlyozza, hogy a környezetvédelmi és éghajlat-politikai intézkedések széles körű társadalmi elfogadottsága elengedhetetlen azok eredményes végrehajtásához; sürgeti a tagállamokat, hogy a méltányos átállásra vonatkozó területi tervek kidolgozásába vonják be ténylegesen a szociális partnereket, a regionális és helyi önkormányzatokat, valamint a civil társadalmat; emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás és az azt követő strukturális változások máris súlyos hatással vannak számos európai régióra és azok lakosságára; hangsúlyozza, hogy a zöld és tisztességes munkahelyek létrehozása kulcsfontosságú egy inkluzív és kiegyensúlyozott munkaerőpiac kialakításához a megújuló energiaforrásokon alapuló, erőforrás- és energiahatékony, körforgásos és szén-dioxid-mentes gazdaságra történő tisztességes és méltányos átállás során, és hogy biztosítható legyen, hogy senki ne maradjon le; ragaszkodik ahhoz, hogy növeljék a Bizottság módosított javaslatában a Méltányos Átállást Támogató Alap számára 2020 májusában javasolt összeget; kéri, hogy az alap rendelkezzen elegendő pénzügyi eszközzel az átalakulóban lévő régiók támogatásához, valamint annak biztosításához, hogy új, minőségi munkahelyek jöjjenek létre, és hogy az alapból nyújtott támogatás vezérelve a társadalmi kohézió legyen; hangsúlyozza, hogy a felülvizsgált Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap kulcsfontosságú a szerkezetátalakítás által sújtott munkavállalókat célzó szociális tervek támogatásában, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az európai méltányos átállás szélesebb körű pénzügyi támogatásának részeként állapodjanak meg az eszköz rendelkezésére álló költségvetés jelentős emeléséről; felszólít a rendelkezésre álló források fenntartható és ambiciózus felhasználására a legsérülékenyebb és a lemaradóban lévő régiók támogatása érdekében, szükség esetén átmeneti intézkedések alkalmazásával; emlékeztet arra, hogy a támogatható projekteknek összhangban kell lenniük a 2050-re vonatkozó klímasemlegességi célkitűzéssel, annak 2030-ig megvalósítandó közbülső lépéseivel, valamint a szociális jogok európai pillérével;
12. hangsúlyozza a méltányos átállás által a munkaerőpiacon előidézett változásokat és az új zöld munkahelyek megoszlását; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki stratégiákat a nők új zöld munkahelyekhez való hozzáféréseinek biztosítására, továbbá a megújulóenergia-ágazatban a foglalkoztatás nemek szerinti megoszlásának kiegyensúlyozására;
13. emlékeztet arra, hogy a Covid19-világjárvány előtt több mint 100 millió európai küzdött napi szinten a szegénységgel és az anyagi nélkülözéssel, és hogy a helyzet a válság következtében tovább fog romlani; elismeri az összes európai alap és program kulcsfontosságú szerepét a szociális területen, valamint azt, hogy a jövőbeli ESZA + és az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA) a következő 7 évben még fontosabb szerepet fog játszani; hangsúlyozza, hogy a helyreállítási erőfeszítéseknek elő kell mozdítaniuk a munkahelyteremtést és a növekedést, társadalmaink rezilienciáját és igazságosságát, és hogy ezeket erős társadalmi dimenzióknak kell kísérnie, amely kezeli

a társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségeket, valamint a válság által leginkább sújtottak, különösen a kiszolgáltatott és hátrányos helyzetű csoportok szükségleteit, mint amilyenek a szegénységben élők, a munkanélküliek, az idősek, a fiatalok, a fogyatékosokkal élők, az egyedülálló szülők, a mobil munkavállalók és a migránsok; üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy a Covid19-válság társadalmi és gazdasági hatásaira reagálva mozgósítja az EGAA-t, és hangsúlyozza, hogy az EGAA hatályának a digitális és a zöld átállásra való kiterjesztése megfelelő finanszírozást tesz szükségessé az elkövetkező évek során; felszólítja a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki ezt az alapot az elbocsátott munkavállalók szóban forgó átállások során történő támogatására;

14. aggasztja, hogy a Covid19-járványból való kilábalással összefüggésben az elkövetkező években sürgetővé válhat a szegénység, többek között a gyermekszegénység elleni fellépés; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak az Európai Szociális Alap (ESZA+) megosztott irányítás alá tartozó forrásainak legalább 5%-át az európai gyermekgarancia keretében végzett tevékenységek támogatására kell fordítaniuk; elengedhetetlennek tartja egy legalább 3 milliárd eurós különálló költségvetés létrehozását a végrehajtás első évére, amikor az EU szembesül a Covid19-világjárvány következményeivel, melyeknek még nagyobb hatása lesz a gyermekekre, akik a legsérülékenyebb csoportot alkotják a leghátrányosabb helyzetű lakosság körében, továbbá azt, hogy 2021 és 2027 között összesen legalább 20 milliárd eurót bocsássanak az európai gyermekgarancia rendelkezésére; sürgeti, hogy ezt egészítsék ki egy átfogó, szegénység elleni stratégiával, amely magában foglalja a tisztességes és megfizethető lakhatást biztosító intézkedéseket és a hajléktalanság kezelését; emlékeztet arra, hogy a gyermekszegénység felszámolására irányuló minden stratégiában figyelembe kell venni az egyszülős családok és a nagycsaládok helyzetét, tekintettel arra, hogy az egyszülős háztartások és a sokgyermekes háztartások a társadalom kiszolgáltatott csoportjai közé tartoznak; hangsúlyozza továbbá, hogy a tagállamoknak az ESZA+ megosztott irányítás alá tartozó forrásainak legalább 3%-át az élelmiszerek és anyagi javak szűkösségének megszüntetésére, valamint a legnagyobb nélkülözésben élők társadalmi befogadásának támogatására kell fordítaniuk;
15. kiemeli, hogy a Covid19-válság eddig is sokakat tett munkanélkülivé, különösen fiatalokat, akiket gyakrabban foglalkoztatnak bizonytalan módon; ezzel összefüggésben üdvözli a Bizottságnak az európai ifjúsági garancia megerősítésére irányuló terveit, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként az ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelmet; kiemeli, hogy a tagállamoknak továbbra is elegendő ESZA+-forrást kell beruházniuk a fiatalok foglalkoztatását támogató intézkedésekbe, ezért az ESZA+-ból származó, megosztott irányítás alá tartozó forrásaik legalább 15%-át a minőségi ifjúsági foglalkoztatás támogatását célzó fellépésekre és strukturális reformokra kell fordítaniuk; emlékeztet, arra, hogy egy kötelező, hatékonyabb és befogadóbb ifjúsági garanciára van szükség, amely bérezett tanulószerveződéses gyakorlati képzést és szakmai gyakorlatot biztosít az oktatásban, a foglalkoztatásban és a képzésben részt nem vevő (NEET) valamennyi csoport számára az ifjúsági garanciát meghatározó egyértelmű minőségi kritériumok keretein belül; elítéli a fizetés nélküli szakmai gyakorlat alkalmazását – amennyiben az nem valamilyen képesítés megszerzésére irányul –, mivel az a fiatal munkavállalók kizsákmányolását és jogaik megsértését jelenti; felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogi keretet a bérezés nélküli szakmai gyakorlat és tanulószerveződéses gyakorlati képzés hatékony és végrehajtható betiltására;

A portói menetrend: célok és javaslatok

16. úgy véli, hogy portói menetrendnek mint a fenntartható fejlődést szolgáló erős szociális Európa megteremtését célzó menetrendnek magában kell foglalnia gazdasági, társadalmi és környezeti jóléti mutatókat, és a következő területekre kell kiterjednie: tisztességes munka, társadalmi igazságosság és esélyegyenlőség, szilárd szociális jóléti rendszerek és tisztességes mobilitás; úgy véli, hogy a kézzelfoghatóbb eredmények elérése érdekében ennek az új menetrendnek kvantitatív és kvalitatív célokat kell ötvöznie, és egy jogokra alapuló megközelítésen kell alapulnia;
17. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mivel sok közszolgáltatást a Covid19 során digitalizáltak, kezeljék aktívan az e szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén mutatkozó digitális szakadékot azáltal, hogy helyi szinten biztosítják a társadalmi innováció uniós pénzügyi támogatását a közszolgáltatások könnyebb hozzáférhetővé tétele érdekében, ideértve a kapacitásépítést és az e-integrációval és az adatumveltséggel kapcsolatos innovatív, alulról felfelé irányuló kezdeményezések kiterjesztését, annak biztosítása érdekében, hogy minden polgár hozzáférjen magas színvonalú, hozzáférhető és felhasználóbarát általános érdekű szolgáltatásokhoz;

1. Tisztességes munka és fenntartható és befogadó munkaerőpiacok

18. megjegyzi, hogy a tisztességes bérek a tisztességes munkakörülmények és a virágzó szociális piacgazdaság kulcsfontosságú elemei, és hogy a bérszinteknek lehetővé kell tenniük a munkavállalók számára, hogy kielégítsék saját és családjuk igényeit; úgy véli, hogy az EU-ban minden munkavállalónak olyan fizetést kell kapnia, amely legalább tisztességes életszínvonalat biztosít; úgy véli, hogy a megerősített kollektív tárgyalás a legjobb módja annak, hogy előmozdítsák a tisztességes béreket az Unióban; felhívja a Bizottságot, hogy tárja fel az EU-n belüli kollektív tárgyalások akadályait, és tudomásul veszi a minimálbérről és a kollektív tárgyalásokról szóló irányelvre irányuló javaslatot; hangsúlyozza, hogy ennek az irányelvnek hozzá kell járulnia az aktív keresők szegénységének felszámolásához és elő kell mozdítania a kollektív tárgyalásokat, a nemzeti hagyományokkal összhangban, valamint kellően tiszteletben tartva a nemzeti szociális partnerek autonómiáját és a jól működő kollektív tárgyalási modelleket; ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt a létminimum-mutatóról a háztartások megélhetési költségeire és az alapvető szükségleteik kielégítéséhez szükséges megközelítő jövedelemre vonatkozó becslés elkészítése érdekében minden tagállam és régió vonatkozásában, amely referenciaeszközként szolgálhatna a szociális partnerek számára; kitart amellett, hogy a törvényben előírt minimálbéreket a tisztességeségi küszöb feletti szinten határozzák meg a szociális partnerek teljes körű bevonásával, ami hozzájárul a dolgozók szegénységének kiküszöböléséhez és garantálja minden munkavállaló számára a szegénységi szintet meghaladó jövedelmet, és figyelembe veszi a megélhetési költségek eltérését a tagállamokon belül; összehangolt uniós szintű megközelítésre szólít fel a reálbérek növekedésének elérése, a káros munkaerőköltség-verseny lefelé irányuló spiráljának elkerülése és a mindenkire kiterjedő, felfelé irányuló társadalmi konvergencia növelése érdekében;
19. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a szociális partnerekkel együtt kötelezzék el magukat amellett, hogy a kollektív tárgyalások által lefedettek körét 2030-ig 90%-os szintre emelik azokban a nemzeti rendszerekben, amelyek egyesítik a foglalkoztatás és munkakörülmények törvényi és a szociális partnerek általi szabályozását; hangsúlyozza, hogy a kollektív tárgyalások hozzájárulnak a szociális

piacgazdasághoz, a Lisszaboni Szerződésben megfogalmazott célnak megfelelően; ismét hangsúlyozza, hogy az európai szerződéseket, amelyek kifejezetten védik a szociális partnerek autonómiáját, és az egyes tagállamokban érvényben lévő önszabályozási rendszereket meg kell védeni, hogy a szociális partnereknek lehetősége nyíljon az autonóm szabályozásra, biztosítva az erős legitimitást és fokozva a kollektív szerződések által lefedettek számát; felhívja a tagállamokat, hogy számoljanak fel minden olyan nemzeti jogszabályt, amely akadályozza a kollektív tárgyalásokat, többek között a szakszervezetek szerveződés céljából a munkahelyekhez való hozzáféréseinek biztosításával; hangsúlyozza, hogy a tagállami reformoknak nem szabad negatívan befolyásolniuk a kollektív tárgyalásokat, és hogy e tárgyalásokat ágazati szinten támogatni kell, beleértve a szociális partnerek kapacitásépítésének támogatását; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy teljes mértékben vonják be a szociális partnereket az európai politikai döntéshozatalba, többek között az európai szemeszter folyamatába; úgy véli, hogy a javasolt célok hozzájárulnak a dolgozói szegénység felszámolásához és az európai munkavállalók számára az igazságos bérek biztosításához;

20. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az európai közbeszerzési irányelvet annak érdekében, hogy a kollektív tárgyalási megállapodásoknak eleget tevő vállalatok kedvezőbb elbánásban részesüljenek; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a szociális záradékot, és a közbeszerzésekből zárja ki az olyan vállalatoktól érkező ajánlatokat, amelyek bűncselekményeket hajtottak végre, felszámolták a szakszervezetet vagy elutasították a részvételt a kollektív tárgyalásokon, ezzel biztosítva, hogy a közpénzeket a méltányos átállás iránt elkötelezett vállalatokba fektetik a kollektív megállapodások előmozdítása és a szakszervezetek jelenlétének fokozása céljából; úgy véli továbbá, hogy a vállalkozásoknak nyújtott minden uniós pénzügyi támogatást attól kell függővé tenni, hogy megfelelnek-e a vonatkozó kollektív szerződésekből eredő, alkalmazandó munka- és foglalkoztatási feltételeknek és/vagy munkáltatói kötelezettségeknek; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy törekedjenek annak biztosítására, hogy a közszolgáltatások – akár magán, akár állami irányítás alatt állnak – nyújtsanak személyzetük számára megfelelő munkakörülményeket, tiszteletben tartva különösen a kollektív vagy vállalati szintű tárgyalások folytatásának és megkötésének szabadságát, valamint a megfelelő bérhez való jogot;
21. nagy aggodalommal jegyzi meg, hogy sok tagállamban magas az ifjúsági munkanélküliség, és hogy a fiatalok munkaszerződésai bizonytalanok, különösen azokban az ágazatokban, amelyeket súlyosan érintett a Covid19-válság; felszólít az ifjúsági garanciaeszköz megerősítésére azzal a céllal, hogy 2030-ig legalább 50%-kal csökkenjen a tartós és az ifjúsági munkanélküliség, feltételeket vezetve be a minőségi munkahelyek teremtésére vonatkozóan is, összhangban az ENSZ 2030-as menetrendjének 8. fenntartható fejlődési céljával; úgy véli, hogy eljött az ideje annak, hogy az ifjúsági garancia valamennyi tagállam számára kötelező és inkluzív legyen, ideértve a hosszú ideje nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő, illetve a hátrányos társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező fiatalokat, például a fogyatékossgal élő és a roma fiatalokat célzó aktív tájékoztatási intézkedéseket is;
22. hangsúlyozza, hogy a minőségi munkahelyek európai menetrendje nemcsak a méltányosságról szól, hanem a gazdaság számára is hasznos, mivel javítja a termelékenységet, és növeli a belső keresletet; úgy véli, hogy a minőségi foglalkoztatásnak magában kell foglalnia a legalább a létminimumot biztosító jövedelmet, a foglalkoztatás biztonságát és a szociális védelemhez való hozzáférést, az egész életen át tartó tanulás lehetőségeit, jó munkakörülményeket, biztonságos és

egészséges munkahelyeket, a munka és a magánélet megfelelő egyensúlyát biztosító észszerű munkaidőt, valamint a szakszervezeti képviselőkhöz és tárgyaláshoz való jogot; felhívja a Bizottságot, hogy az európai szemeszter folyamatába és a szociális eredménytáblába foglalja bele a munka minőségének európai szintű javítására vonatkozó átfogó célkitűzést annak érdekében, hogy iránymutatást nyújtson és értékelje a tagállami foglalkoztatáspolitikák hozzájárulását a fenntartható fejlődési célok és a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához; felhívja a tagállamokat, hogy a szociális és foglalkoztatási vonatkozású, különösen a Covid19-válság nyomán kiadott országspecifikus ajánlásokat ugyanolyan súllyal kezeljék, mint a gazdasági és költségvetési ajánlásokat;

23. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a Covid19-válságra és annak társadalmi és foglalkoztatási következményeire tekintettel, valamint a hasonló jövőbeli válságokra való jobb reagálás érdekében biztosítsák az EU foglalkoztatási iránymutatásainak legkésőbb egy évvel azok 2020-es elfogadását követően történő felülvizsgálatát; kitarthat, hogy a demokratikus döntéshozatal erősítése érdekében az Európai Parlamentnek a Tanáccsal egyenrangú félként kell részt vennie a növekedésről és a foglalkoztatásról szóló integrált iránymutatások meghatározásában; felhívja az Eurofoundot, hogy járuljon hozzá a foglalkoztatás minőségének méréséhez különböző szerződéses és foglalkoztatási körülmények között, és nyújtson be szakpolitikai vonatkozású elemzéseket a munkahelyek minősége javításának és a munkavégzés fenntarthatóságának elősegítése érdekében;
24. aggodalmát fejezi ki a bizonytalan és nem hagyományos foglalkoztatási formában dolgozó, hamis önfoglalkoztató és nulla órás szerződéssel rendelkező munkavállalók – többek között a tagállamok közigazgatásában is – megnövekedett száma miatt; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy törekedjenek a nem önkéntes ideiglenes és a nem önkéntes részidős foglalkoztatás 2030-ig való megszüntetésére, továbbá azon célkitűzés elérésére, hogy a létrehozott munkahelyek több mint 80%-a közepes vagy nagy fizetést biztosítson, és a fenntartható ágazatokban koncentrálódjon; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szüntessék meg a nulla órás szerződések és a színlelt önfoglalkoztatás gyakorlatát;
25. felszólítja a tagállamokat, hogy kötelezzék el magukat a munkahelyi halálesetek 2030-ig való felszámolása és a munkahelyi egészségkárosodások 2030-ig való csökkentése mellett; sürgeti a Bizottságot, hogy e cél elérése érdekében dolgozzon ki új munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági stratégiát, amely a munkavállalók fizikai és mentális egészségével egyaránt foglalkozik; úgy véli, hogy e stratégiának magában kell foglalnia az egészségvédelmi és biztonsági keretirányelv felülvizsgálatát a munkavállalók védelme érdekében olyan vészhelyzetekben, mint a járványok, valamint a váz- és izomrendszeri megbetegedésekre és a stresszel összefüggő zavarokra vonatkozó ambiciózus jogalkotási javaslatokat, a szociális partnerekkel együttműködésben; felszólítja a Bizottságot, hogy folytassa a rákkeltő és mutagén anyagokról szóló irányelv (CMD) aktualizálását, és 2024-ig legalább további 50 anyagra javasoljon kötelező erejű foglalkozási expozíciós határértékeket (BOEL-ek), valamint vegye fel az irányelvbe a reprodukciós rendszerre káros hatást gyakorló anyagokat, és vezessen be szigorúbb határértékeket a káros anyagokra, például a rákkeltő anyagokra és a mutagénekre vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy az EU-nak követnie kell a mentális egészségre irányuló európai cselekvési keretet; megjegyzi, hogy az egyik cél a rák megelőzése, mivel a rákos megbetegedések 40%-át megelőzhetőnek tartják; felszólítja a Bizottságot, hogy mutasson be egy a rák elleni küzdelemre irányuló ambiciózus tervet, hogy segítsen

csökkenteni az e betegség által okozott szenvedést; szorgalmazza, hogy az egészséges és biztonságos munkahelyek Unió-szerte történő előmozdítása érdekében erősítsék meg az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) szerepét, és dolgozzanak ki további kezdeményezéseket a munkahelyi prevenció javítása érdekében a gazdasági tevékenység minden ágazatában;

26. felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő stratégiai szemléletű uniós gondozói menetrendet, az uniós egészségügyi ágazat minőségi megerősítését célzó további lépésként, beleértve a személyi és háztartási szolgáltatásokat nyújtó munkavállalókat is; megismétli, hogy a gondozási menetrendnek tükröznie kell a 100 millió informális gondozó helyzetét is az EU-ban, akik a tartós ápolás-gondozás 80%-át látják el, azonban nagyrészt el nem ismertek maradnak; felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve dolgozzon ki olyan szabályozási keretet, amely garantálja a minőségi gondozási szolgáltatásokat, beleértve az egészségügyi ágazatban a fogyasztók és a betegek javát szolgáló új lehetőségek értékelését, tiszteletben tartva az állami és magánintézmények szerepét a polgároknak nyújtott szolgáltatások terén, és tisztességes munkakörülményeket biztosítva a gondozók számára;
27. elismeri, hogy a tisztességes, társadalmilag fenntartható munka és a munkakörülmények alakításában való valódi munkavállalói részvétel minden eddiginél fontosabb a digitális platformokon és minden más ágazatban, és hogy a munkavállalóknak demokratikusan befolyással kell rendelkezniük a munka irányítása felett; hangsúlyozza, hogy a digitalizáció által nyújtott előnyöket széles körben és igazságosan meg kell osztani, és a digitális szektorban dolgozókat ugyanazok a jogok és munkakörülmények illetik meg, mint más szektorok munkavállalóit; felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a digitális gazdaságban a tisztességes munkakörülményekről és jogokról szóló irányelvre, amely minden munkavállalóra kiterjed, beleértve az atipikus munkaszerződéssel foglalkoztatott, nem hagyományos munkaviszonyban dolgozókat, a platformcégek munkavállalóit és az önfoglalkoztatókat is; felszólítja a Bizottságot, hogy ezen irányelv keretében biztosítsa, hogy a platformvállalkozások betartsák a már meglévő nemzeti és európai jogszabályokat, a munkaviszony fennállásának megdönthető vélelme révén tisztázzák az alkalmazott platform-munkavállalók foglalkoztatási státuszát, és megvédjék e munkavállalók munkakörülményeit, biztosítsák szociális védelmüket, egészségüket és biztonságukat, és a szakszervezet alapításához, a szakszervezeti képviselőhöz és a kollektív tárgyalásokhoz való jogukat; sürgeti a Bizottságot, hogy az uniós versenyjog célzott felülvizsgálatával tegye lehetővé a bizonytalan helyzetű önálló vállalkozók kollektív árképzését az alkupozió jobb egyensúlyának és a tisztességesebb belső piac biztosításának az érdekében;
28. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány rámutatott a digitális megoldások, különösen a távmunka fontosságára; sürgeti a Bizottságot, hogy ebbe az irányelvbe foglalja bele a tisztességes távmunkára és más munkahelyi digitális jogokra vonatkozó minimumszabályokat és minimumfeltételeket, a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme, valamint a tisztességes munkakörülmények biztosítása érdekében, ideértve a munkaidő tiszteletben tartását, a szabadságot, a munka és a magánélet egyensúlyát, a kikapcsolás jogát, a munkavállalók magánéletének védelmét, beleértve a távoli megfigyelést vagy más nyomon követést is, továbbá a mikrochipek munkavállalókon való elhelyezésének tilalmát és a munkaerő-felvétel során a mesterséges intelligencia használatának tilalmát, figyelembe véve az európai szociális partnerek digitalizációról szóló keretmegállapodását;

29. felszólítja a Bizottságot, hogy a minimumszabályok megállapítása érdekében vezessen be új keretirányelvet a munkavállalók tájékoztatási, konzultációs és képviselési jogai tekintetében –beleértve a különösen a vállalati szintű változtatásra és szerkezetátalakításra való felkészülést is – az európai társasági formák – köztük az alvállalkozói láncok és a franchise-hálózatok –, valamint az európai társasági mobilitási eszközöket igénybe vevő vállalatok esetében; felszólít továbbá az Európai Üzemi Tanácsról (EWC) szóló irányelv felülvizsgálatára, többek között a megfelelő végrehajtás, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés és a szabályok megsértése esetén alkalmazandó hatékony szankciók biztosítása, valamint a különleges tárgyaló testület működésének javítása érdekében, beleértve egy transznacionális tájékoztatási és konzultációs folyamatot, amelyet bármely döntés meghozatala előtt megfelelően le kell folytatni és le kell zárni; felkéri a Bizottságot, hogy segítse elő a munkavállalói részvénytulajdonosi programokat, mivel ezek révén javítható a munkavállalók bevonása és a munkahelyi demokrácia, mérsékelhetők az egyenlőtlenségek és csökkenthető a munkahelyek elvesztésének kockázata gazdasági visszaesések esetén;
30. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy határozzák meg a szükséges feltételeket és követelményeket annak érdekében, hogy 2030-ig a vállalatok legalább 80 %-a fenntartható vállalatiirányítási megállapodások hatálya alá tartozzon, a munkavállalókkal egyeztetett stratégiákat kialakítva annak érdekében, hogy az irányítási gyakorlatokon és a piaci jelenlétén keresztül pozitívan befolyásolják a környezeti, társadalmi és gazdasági fejlődést, javítsák az igazgatók elszámoltathatóságát a fenntarthatóság vállalati döntéshozatalba való beépítésével kapcsolatban, és előmozdítsák azokat a vállalatiirányítási gyakorlatokat, amelyek hozzájárulnak a vállalat fenntarthatóságához, ideértve a vállalati beszámolást, az igazgatótanács javadalmazását, a bérek közötti maximális különbséget, az igazgatóság összetételét és az érdekelt felek bevonását;
31. szorgalmazza egy kötelező emberi jogi átvilágításról és felelősségteljes üzleti magatartásról szóló irányelv elfogadását, amely kiterjed a munkavállalók jogaira, például az egyesülési jogra és a kollektív tárgyalásokhoz való jogra, az egészségvédelemhez és biztonsághoz való jogra, a szociális védelemre és a jó munkakörülményekre, és bevezeti a vállalatok tevékenységeinek és üzleti kapcsolatainak – ezen belül a szállítói és alvállalkozói láncainak – kötelező átvilágítását; hangsúlyozza, hogy ennek az irányelvnek biztosítania kell a szakszervezetek és a munkavállalók képviselőinek teljes körű bevonását az átvilágítás teljes folyamatába, és garantálnia kell a kollektív megállapodások eléréséhez való jogot a kellő gondosságra vonatkozó politikák megfelelő szintjein; hangsúlyozza, hogy mind a nemzeti munkaügyi felügyeleti szerveknek, mind az Európai Munkaügyi Hatóságnak (ELA) képesnek kell lenniük arra, hogy ellenőrzéseket folytassanak le a teljes láncban, panaszokat fogadjanak be, és megfelelő támo gatást ajánljanak fel minden uniós vállalat és a belső piacra belépni kívánó vállalatok számára; felszólítja a Bizottságot, hogy ragaszkodjon ahhoz, hogy az Unió valamennyi kereskedelmi partnere ratifikálja az ILO 81. egyezményét (munkaügyi ellenőrzés) és 129. egyezményét (munkaügyi ellenőrzés a mezőgazdasági ágazatban);
32. arra bátorítja az Európai Bizottságot, hogy vegye figyelembe a szociális gazdaság vállalkozásainak sajátosságait, amelyek a világjárvány alatt nagyon fontosnak bizonyulnak a társadalom számára, és értékelje az egyedi programok és pénzügyi eszközök kidolgozását; felhívja a Bizottságot, hogy frissítse a szövetkezetek és a szociális gazdaság vállalkozásainak létrehozására és fejlesztésére vonatkozó keretét,

amelyek természeténél fogva nagyobb hangsúlyt fektetnek a tisztességes munkakörülményekre és a munkavállalók részvételének ösztönzésére;

33. hangsúlyozza, hogy a munkavállalók védelme és a szociális jogok érvényesítése szempontjából elengedhetetlen a hatékony végrehajtás; sajnálja, hogy a legtöbb tagállam elmaradásban van az ILO munkaügyi ellenőrzésről szóló egyezményében a munkaügyi ellenőrök száma tekintetében tett kötelezettségvállalások tekintetében; ragaszkodik ahhoz, hogy a tagállamoknak növelniük kell végrehajtási kapacitásukat annak elérése érdekében, hogy legkésőbb 2030-ra minden 10 000 munkavállalóra jusson legalább egy munkaügyi felügyelő;

2. Társadalmi igazságosság és esélyegyenlőség

34. hangsúlyozza, hogy a gyermekszegénység felszámolásának, valamint a gyermekek jólléte és esélyegyenlősége biztosításának Európa egyik legfontosabb prioritásának kell lennie; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel az európai gyermekgarancia elfogadását és végrehajtását annak érdekében, hogy 2030-ra az EU-ban minden gyermek teljes körű hozzáféréssel rendelkezzen a minőségi és ingyenes egészségügyi ellátáshoz, oktatáshoz és gyermekgondozáshoz, megfelelő otthonban élhessen és megfelelő élelmezésben részesüljön; megjegyzi, hogy ezt a politikát integrálni kell a szegénység felszámolását célzó politikák és a családpolitika egyéb intézkedéseivel annak érdekében, hogy olyan átfogó politikai ciklusokhoz vezessenek, amelyek lehetőséget kínálnak a gyermekek és családjaik társadalmi integrációjára, beleértve a gyermekszegénység elleni küzdelemre irányuló nemzeti és helyi stratégiákat, figyelembe véve azokat a sajátos kihívásokat, amelyekkel a rászoruló gyermekek különböző csoportjai helyi szinten szembesülnek;
35. elítéli, hogy egyes kormányok a világjárványt ürügyként használják fel a munkavállalók és a nők egyes alapvető jogainak visszaszorítására; emlékeztet az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés elidegeníthetetlen jogára, valamint a saját test feletti önrendelkezés jogára; ezért hangsúlyozza, hogy garantálni kell a reprodukatív egészségügyi ellátáshoz, a fogamzásgátláshoz és az abortuszhoz való jogot, többek között az abortusz elvégezhetőségére jogilag előírt időtartam meghosszabbításán keresztül is,
36. üdvözli a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem érdekében a minimumjövedelem védelmének megerősítéséről szóló tanácsi következtetéseket; felkéri a Bizottságot, hogy fejlessze tovább ezeket a következtetéseket, és tegyen javaslatot a minimumjövedelem-rendszerek keretére azzal a céllal, hogy biztosítsa a tisztességes élethez való jogot és felszámolja a szegénységet, valamint kezelje a megfelelőség és a lefedettség kérdését, beleértve egy csökkentést kizáró záradékot is; hangsúlyozza, hogy Európában minden embert be kell vonni a minimumjövedelem-rendszerbe, és a nyugdíjoknak biztosítaniuk kell a szegénységi küszöb feletti jövedelmet;
37. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy kötelezzék el magukat a nemek közötti, jelenleg 16%-os bérszakadék – és az abból eredő nyugdíjszakadék – 2030-ig történő teljes megszüntetése mellett (0 %-os cél), érvényre juttatva az egyenlő munkáért járó egyenlő díjazást vezérelvét; felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen terjesszen elő a fizetések átláthatóságára vonatkozó jogi keretet, amint azt eredetileg az első 100 napra ígérték, beleértve a fizetések átláthatóságára vonatkozó jelentéstételt és a fizetések

szintjére vonatkozó tájékoztatást; megismétli, hogy a nemek közötti nyugdíjszakadék a nem megfelelő nyugdíjrendszerekből is fakad, amelyek nem veszik kellőképpen figyelembe a szülési és szülői szabadság időszakait; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek hosszú távú intézkedéseket a nők jelentős munkanélküliségi rátájának csökkentése és a nők munkaerő-piaci részvételének biztosítása érdekében, biztosítsák a férfiak és a nők egyenlő munkaerőpiaci részvételét és esélyeit, valamint vezessenek be kezdeményezéseket a nők finanszírozáshoz való hozzáféréseinek előmozdítására, a női vállalkozók támogatására, illetve a nők pénzügyi függetlenségnek elősegítésére;

38. felszólítja a Bizottságot, hogy vezessen be mind az állami, mind a magánszektorra vonatkozó konkrét intézkedéseket, kellő mértékben figyelembe véve a kis- és középvállalkozások sajátosságait, mint például a munka értékének felmérésére vonatkozó kritériumok egyértelmű meghatározását, a nemek szempontjából semleges munkahelyi értékelési és osztályozási rendszereket, a nemek közötti bérszakadék ellenőrzését és az egyenlő fizetést garantáló beszámolókat, a munkavállalók jogát arra, hogy teljes körű tájékoztatást kapjanak a fizetésekről, valamint a jogorvoslathoz való jogot és a vállalatok által az egyenlőség terén elért eredményekre vonatkozó egyértelmű célokat; a bérdiszkrimináció elleni küzdelem érdekében felszólít továbbá az igazságszolgáltatáshoz való jog előmozdítására, valamint szigorúbb eljárási jogok bevezetésére; felszólítja a Bizottságot a szociális partnerek és a kollektív tárgyalás szerepének a díjazások átláthatóságára vonatkozó, jövőbeli jogszabályokon belüli, minden (nemzeti, ágazati, helyi és vállalati) szintre kiterjedő előmozdítására; felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon határozott végrehajtási intézkedéseket azok ellen, akik nem felelnek meg, például szabjon ki büntetéseket és szankciókat azokra a munkáltatókra, amelyek megsértik az egyenlő díjazáshoz való jogot;
39. felszólítja a tagállamokat, hogy szüntessék meg a nők vezetőtestületi tagságáról szóló irányelv útjában álló akadályokat, és fogadjanak el ambiciózus tanácsi álláspontot annak érdekében, hogy kezeljék a nők és férfiak közötti jelentős egyenlőtlenséget a legmagasabb szintű döntéshozatal terén; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kötelezzék el magukat amellet, hogy megszüntetik az üvegplafon-jelenséget a tőzsdén jegyzett társaságok vezetőtestületeiben, a nők felsővezetői pozíciókban való legalább 40 %-os képviselésére vonatkozó célkitűzés bevezetésével;
40. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy, a 2020 utáni időszakra vonatkozó európai fogyatékosügyü stratégia, amely kiterjed a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény valamennyi rendelkezésére, és amely ambiciózus, világos és mérhető célokat, egyértelmű időkeretekkel és célzott forrásokkal rendelkező tervezett intézkedéseket tartalmaz, valamint amelyet egy megfelelő és elegendő forrással ellátott, egyértelmű referenciaértékekkel és mutatókkal rendelkező nyomon követési mechanizmus támogat, hangsúlyozva az áruk és szolgáltatások – többek között az épített környezet, az inkluzív oktatás és a munkaerőpiac – teljes körű hozzáférhetőségének, valamint a mesterséges intelligencia alkalmazásának szükségességét, biztosítva a fogyatékossgal élő személyek teljes körű társadalmi részvételét, továbbá elkötelezve a tartós gondozással foglalkozó intézmények intézményi kitagolásának teljessé tétele mellett; felszólítja a tagállamokat, hogy használják fel a Kohéziós Alapból, az ERFA-ból és különösen az ESZA-ból rendelkezésre álló forrásokat annak érdekében, hogy javítsák a közterületek akadálymentességét a sajátos igényűek, köztük a fogyatékossgal élő emberek, a gyermeket

nevelő személyek és az idősek számára, akik még mindig szembesülnek a társadalmi kirekesztés problémájával;

41. hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó következő, 2021-es stratégiába be kell építeni a nemek közötti egyenlőség szempontjait, kellő figyelmet fordítva a munkaerőpiachoz való hozzáférés célzott intézkedések és fellépések révén történő javítására;
42. támogatja az inkluzív és akadálymentes oktatás előmozdítását, beleértve a szélessávú internet biztosítását, a szakképzést és a digitális képzést, többek között a kiszolgáltatott csoportok, köztük a migráns háttérű emberek és a fogyatékossgal élő személyek számára, hogy különösen az alacsony képzettségű és idősebb munkavállalók átképezhessék magukat, és új készségeket sajátíthassanak el; támogatja az egész Unióra kiterjedő tanulószervezéses gyakorlati képzési lehetőségek létrehozását; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy oly módon fokozzák a fogyatékossgal élők jobb munkaerőpiaci befogadására irányuló erőfeszítéseiket, hogy a digitális munka által a bevonásukra kínált lehetőségek kihasználásával és a foglalkoztatásukra nyújtott ösztönzőkkel megszüntetik az akadályokat; emlékeztet arra, hogy az Eurofound szerint a munkaképességet korlátozó krónikus és ritka betegségben szenvedő munkavállalók esetében három munkavállaló közül csak egynél alakítják át megfelelően a munkahelyeket; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassák a munkát a fogyatékossgal élő és krónikus betegségben szenvedő emberek foglalkoztatásának, munkában tartásának és reintegrációjának előmozdítására irányuló munkájukat Európában;
43. üdvözliz az új európai készségfejlesztési programot; rámutat a munkavállalók képzéshez és átképzéshez való hozzáféréseinek fontosságára azokban az iparágakban, amelyek a zöld és digitális átállás fényében alapvető változásokon mennek át; rámutat arra, hogy a képesítések és az igazolt kompetenciák hozzáadott értéket biztosítanak a munkavállalóknak, javítva helyzetüket a munkaerőpiacon, és a munkaerőpiaci átmenet idején továbbvihetők; szorgalmazza, hogy a készségekkel kapcsolatos közpolitika a képesítések és kompetenciák elismerésére, igazolására és validálására összpontosítson; hangsúlyozza, hogy készségalapú kompenzációs rendszereket kell kialakítani a munkavállalók készségfejlesztése céljából közpénzeket igénybe vevő vállalatokban, és ezt a rendszert a munkavállalók képviselőivel egyeztetve kell létrehozni, mivel biztosítaná, hogy a közberuházás megtérüljön; hangsúlyozza, hogy a fenntartható versenyképességet, társadalmi igazságosságot és ellenálló képességet célzó európai készségstratégiának mindenki számára és minden területen garantálnia kell az egész életen át tartó tanuláshoz való jogot;

3. Szilárd szociális jóléti rendszerek

44. megjegyzi, hogy a becslések szerint az EU-ban a szociális infrastruktúrába jelenleg évente 170 milliárd EUR-t fektettek be, a Bizottság pedig a szükséges beruházásokat 192 milliárd EUR-ra becsüli, amelyen belül a befektetések 62 %-át az egészségügy és a tartós ápolás-gondozás teszi ki (megfizethető lakhatás 57 milliárd EUR-t, az egészségügy 70 milliárd EUR-t, a tartós ápolás-gondozás 50 milliárd EUR-t, az oktatás és az egész életen át tartó tanulás 15 milliárd EUR-t); felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a gazdaságélénkítési és rezilienciajavítási eszköz egy részét fordítsák a szociális jogok európai pillére elveinek végrehajtására, amely egyenértékű a környezetvédelmi és digitális prioritásokba történő beruházásokkal; ragaszkodik ahhoz,

hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz erőforrásainak felosztásakor vegyék figyelembe a nemek közötti egyenlőséget;

45. felszólítja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó, 2020 és 2025 közötti időszakra szóló európai stratégiát, és felkéri a tagállamokat, hogy az európai stratégia alapján a Covid19-válság nyomán hozott társadalmi-gazdasági intézkedések fontos összetevőjeként fogadjanak el nemzeti stratégiákat a nemek közötti egyenlőségre;
46. hangsúlyozza továbbá, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak jobb és jobban harmonizált adatokat kell gyűjtenie az európai hajléktalanok számáról, mivel továbbra is ez képezi minden hatékony közpolitika alapját;
47. hangsúlyozza, hogy az EU és tagállamai kötelesek biztosítani a polgárok számára a tisztességes és megfizethető lakhatáshoz való egyetemes hozzáférést, összhangban az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó céljaival, különösen a 11. céllal, továbbá az olyan alapvető jogokkal, mint az Európai Szociális Charta 16., 30. és 31., cikke, valamint a szociális jogok európai pillére; felszólítja e tekintetben az összes tagállamot, hogy ratifikálják a felülvizsgált Európai Szociális Chartát; kiemeli, hogy a szociális, méltányos és megfizethető lakhatásra irányuló beruházások döntő fontosságúak minden polgár életminőségének biztosításához és javításához; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy maximalizálják a megfizethető lakhatásba való beruházásra irányuló erőfeszítéseiket az alacsony és közepes jövedelmű csoportok (az alsó három kvintilis) lakhatási szükségleteinek kielégítése érdekében, biztosítva, hogy az új építésű lakások legalább 30 %-a e két jövedelmi csoport megfizethető lakhatásának biztosítását célozza, valamint hogy 2030-ig szüntessék meg az energiaszegénységet az alacsony jövedelmű háztartások energiahatékonysági beruházásainak támogatásán keresztül; felhívja a tagállamokat, hogy helyreállítási és rezilienciaterveikben kezeljék kiemelten az épületek felújítását; sürgeti a Bizottságot, hogy terjesszen elő ambiciózus cselekvési tervet a hajléktalanság 2030-ig való fokozatos megszüntetésére, beleértve az egész Európára kiterjedő „Lakhatás az első helyen” megközelítést; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy uniós keretre a hajléktalansággal kapcsolatos nemzeti stratégiák számára; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a minőségi lakhatás minimumkövetelményeit a határt átlépő munkavállalók és az idénymunkások számára, amelyet függetleníteni kell a javadalmazásuktól, és biztosítsák a munkaügyi felügyelőségek által érvényesített tisztességes körülményeket, a bérlők magánélethez való jogát és írásbeli bérleti szerződéseket, valamint hogy e tekintetben állapítsanak meg normákat;
48. ragaszkodik ahhoz, hogy minden munkavállaló be legyen vonva a társadalombiztosítási rendszerbe, és jogosult legyen álláskeresési járadékra, fizetett betegszabadságra, szülési, apasági és szülői szabadságra, balesetbiztosításra és a jogellenes elbocsátással szembeni védelemre;
49. aggodalmát fejezi ki az egészségügyi ellátás minősége és az ahhoz való hozzáférés terén Unió-szerte tapasztalható egyensúlyhiány miatt, amelyet a Covid19-válság hozott felszínre; emlékeztet arra, hogy a szegényebbek általában hat évvel rövidebb ideig élnek, mint a gazdagabbak, és hogy a fogyatékosokkal élő emberek nehézségekkel szembesülnek az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés során; rámutat arra, hogy ezen egészségi egyenlőtlenségek leküzdése érdekében foglalkozni kell az egészség társadalmi, gazdasági és környezeti tényezőivel; felszólítja a Bizottságot, hogy

dolgozzon ki közös mutatókat és módszereket az egészség, valamint az egészségügyi rendszerek teljesítményének és hozzáférhetőségének figyelemmel kísérésére az egyenlőtlenségek csökkentése, valamint a fejlesztésre és a további finanszírozásra szoruló területek azonosítása és rangsorolása céljából; felhívja a Bizottságot, hogy elemezze, hogy a különböző nemzeti szociális jóléti rendszerek hogyan elégítik ki a szociális jóléti szükségleteket a jelenlegi válság idején annak érdekében, hogy azonosítsa a szolgáltatásokhoz és a szociális védelemhez való hozzáférés, illetve ezek nyújtásának erősségeit és gyengeségeit, valamint hogy mechanizmust biztosítson az európai szociális jóléti rendszerek nyomon követésére és értékelésére azon céllal, hogy ellenőrizze a különböző súlyosságú sokkhatásokkal szembeni ellenálló képességüket, és tanulmányozza, hogy miként tehetők ellenállóbbá és ellenállóbbá a jövőbeli válságokkal szemben;

50. rámutat, hogy a szolidaritáson alapuló és megfelelő állami és öregségi nyugdíjhoz való egyetemes hozzáférést mindenki számára biztosítani kell; elismeri azokat a kihívásokat, amelyekkel a tagállamok a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságának megerősítése során szembesülnek, de hangsúlyozza, hogy a nyugdíjrendszerekben fontos megőrizni a szolidaritást a bevételi oldal erősítése révén; hangsúlyozza a jóval a szegénységi küszöb feletti, megfelelő nyugdíjvédelmet biztosító állami és foglalkoztatói nyugdíjrendszerek fontosságát, amelyek lehetővé teszik a nyugdíjasok számára életszínvonaluk fenntartását; úgy véli, hogy a fenntartható, biztonságos és megfelelő nyugdíjak férfiak és nők számára történő biztosításának legjobb módja az általános foglalkoztatási ráta növelése és több színvonalas munkahely létrehozása minden életkorban a munka- és foglalkoztatási feltételek javításával, és a szükséges állami kiadások engedélyezése; úgy véli, hogy a nyugdíjrendszerek reformjának többek között a tényleges nyugdíjkorhatárra kellene összpontosítania, és tükröznie kellene a munkaerőpiaci tendenciákat, a születési rátákat, az egészségügy helyzetét és a jólét mértékét, a munkafeltételeket és a gazdasági függőségi rátát is; úgy véli, hogy a reformoknak figyelembe kell venniük a munkavállalók millióinak – különösen a nők, a fiatalok, az önálló vállalkozók – helyzetét Európában, akik a bizonytalan foglalkoztatásnak, az önhibán kívüli munkanélküliségnek és a csökkentett munkaidőnek vannak kitéve; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe az idősebb munkavállalók sajátos munkaerő-piaci helyzetét, és fokozzák az aktív és egészséges időskorra irányuló erőfeszítéseiket azáltal, hogy ellensúlyozzák az időséssel szembeni hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatásban, és az 55 év feletti polgárok számára munkaerő-piaci integrációs programokat dolgoznak ki, az egész életen át tartó tanulást pedig kiemelt prioritásként kezelik;
51. aggasztja, ahogy a Covid19-világjárvány tovább mélyítette az idősebb népesség sebezhetőségét, elszigeteltségét, szegénységnek való kitettségét és társadalmi kirekesztettségét; hangsúlyozza, hogy a világjárvány bebizonyította egy olyan uniós modell szükségességét, amely elősegíti és védi az idősök méltóságát és alapvető jogait; felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson be tervet az emberek, köztük az idősök mentális egészségének, méltóságának és jóllétének biztosítására, biztosítva a megfelelő és jó minőségű állami egészségügyi ellátást és gondozási szolgáltatásokat, beruházva a közösségi alapú szolgáltatásokba, az egészségmegőrzésbe és -fejlesztésbe, a szociális védelembe, valamint a tisztességes és megfizethető lakhatásba és infrastruktúrába, támogatva továbbá a szociális gazdaság projektjeinek, beleértve az egymást támogató együttélést és a lakásszövetkezeteket, az egészségügyi és jólléti programokat, a felnőttek napi gondozását és a tartós ápolás-gondozást is, valamint védelmezve a gondozók szerepét és munkakörülményeit, és előmozdítva a nemzedékek közötti

szolidaritást; felhívja a tagállamokat, hogy a szociális jogok európai pillérében foglaltak szerint biztosítsanak egyenlő hozzáférést a jó minőségű, megfizethető, megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz, beleértve az életkoron alapuló megkülönböztetéstől mentes orvosi és gondozási szolgáltatásokat és létesítményeket;

52. üdvözli a közelmúltbeli bizottsági jelentést a demográfiai változásnak a társadalom különféle csoportjaira, valamint az Európában aránytalanul érintett területekre és régiókra gyakorolt hatásáról; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az ERFA keretében rendelkezésre álló források nagyobb részét fordítsák a közlekedési és távközlési infrastruktúra fejlesztésére a jellemzően elöregedő népességgel rendelkező területeken, valamint az elsősorban vidéki területeken és az elnéptelenedés által sújtott területeken;

4. Méltányos mobilitás

53. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a munkaerő-kölcsönzésről szóló irányelvet egy olyan jogi keret létrehozása érdekében, amely tisztességes munkakörülményeket és egyenlő bánásmódot biztosít a munkaerő-kölcsönző ügynökségekkel vagy bármely más típusú munkaerő-piaci közvetítővel, köztük a munkaerő-toborzó ügynökségekkel kötött, határozott idejű szerződéssel rendelkező EU-n belüli idénymunkások és utazó munkavállalók számára; felszólítja a tagállamokat, hogy erősítsék meg a rossz szándékú munkaerő-közvetítő ügynökségekkel szembeni jogérvényesítést és küzdelmet; hangsúlyozza, hogy ennek a jogi keretnek a következőket kell tartalmaznia: a munkaerő-kölcsönzésről szóló irányelvnek meg nem felelő munkaerő-piaci közvetítők egységes piacon való működésének tilalma, kollektív megállapodás vagy törvény által garantált minimálbér, garantált heti/havi óraszám, amelyet a munkáltató semmilyen címen nem vonhat le a minimálbérből vagy a kollektív szerződésekben meghatározott bérből, a bérből való levonás tilalma részmunkaidős szerződések esetén, egyenlő bánásmód biztosítása minden olyan személy számára, aki az érintett tagállamban ugyanazon vállalatnál/szektorban dolgozó munkavállalóként védelemben részesül, az a követelmény, hogy a belső piacon működő, munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó valamennyi ügynökségnek szerepelnie kell egy Európai nyilvántartásban, és rendelkeznie kell működési engedéllyel az egységes piacon, valamint szankciók a csalárd munkaerő-felvételi módszereket alkalmazó vagy a munkaerő-kizsákmányolás céljával emberkereskedelmet folytató vállalatok esetében, továbbá hozzáférés a munkaszerződésekhez és munkavállalói jogokhoz azon a nyelven, amelyet a munkavállalók megértenek; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szüntessék meg a közös agrárpolitika keretében az olyan kedvezményezetteknek nyújtott közvetlen kifizetéseket, amelyek nem felelnek meg a nemzeti és európai munkajognak, az ILO egyezményeinek és az alkalmazandó kollektív megállapodásoknak;
54. rámutat arra, hogy a munkavállalók szabad mozgása az EU egyik alapvető szabadsága, és a belső piac sikerének szerves eleme; hangsúlyozza, hogy a szolgáltatások szabad mozgásának a munkavállalói, illetve a szociális jogok tiszteletben tartásával kell történnie; úgy véli, hogy a szolgáltatások szabad mozgása együtt jár az e szolgáltatásokat nyújtó munkavállalók szabad és tisztességes mobilitásával, és hogy a belső piac előnyökkel jár, ha betartják a munkakörülményekre vonatkozó szabályokat, és védik az utazó munkavállalók egészségét és biztonságát; megjegyzi, hogy vannak sűrű zónák és joghézagok, ahol néhány munkavállaló bizonytalan körülmények között, gyakran csalárd munkaerő-toborzó ügynökségeken és munkaerőpiaci közvetítőkön keresztül gyakorolja ezt a szabadságot; felszólítja a Bizottságot és a

tagállamokat, hogy garantálják a tisztességes munkafeltételeket és az egyenlő bánásmódot az összes munkavállaló számára az EU-ban;

55. kéri egy uniós szintű megközelítés alkalmazását a munkaerőköltség-verseny megszüntetése és a mindenkire kiterjedő, felfelé irányuló társadalmi konvergencia növelése érdekében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak tisztességes és méltányos munkakörülményeket az utazó, a határokon átjáró és az idegymunkások számára az EU-ban, és hogy az EUMSZ 45. cikkének (2) bekezdésében előírtak szerint biztosítsanak számukra egyenlő hozzáférést más tagállamokban a foglalkoztatáshoz és a lehetőségekhez, valamint részesüljenek egyenlő szintű szociális védelemben; kéri, hogy a kiküldött munkavállalókkal kapcsolatos gyakorlatokat is vegyék figyelembe; sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsák a szociális biztonsági rendszerek megfelelő koordinálását, többek között a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet¹ felülvizsgálata és a jogok hordozhatóságának megerősítése révén; felszólít a szociális biztonsági rendszerek digitalizálásának további előmozdítására; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy vállalkozások új tulajdonoshoz kerülése esetén biztosítsák valamennyi érintett munkavállaló védelmét, és mérjék fel, hogy szükség van-e a vállalkozások áthelyezéséről szóló irányelv felülvizsgálatára;
56. hangsúlyozza, hogy a leányvállalatok vagy alvállalkozói láncok társadalombiztosítási járulékok és munkáltatói kötelezettségek csökkentése céljával történő létrehozásának gyakorlata, mely során nem biztosítanak hatékony társadalombiztosítási fedezetet, káros a munkavállalók védelmére és a jóléti rendszerek fenntarthatóságára nézve, és a Bizottságnak és a tagállamoknak foglalkozniuk kell e gyakorlattal; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a belső piac méltányosságára tekintettel hozzanak jogalkotási intézkedéseket a visszaélészerű alvállalkozói gyakorlatok megszüntetése érdekében, valamint a munkavállalók jogainak védelme és követeléseik olyan esetekben történő érvényesítése érdekében, mint például a munkabérhátralékok, a társadalombiztosítási járulékok megfizetésének elmulasztása, csőd, eltűnés vagy a megállapodás ellenére nem fizető „postafiókcég-alvállalkozók”, biztosítva az általános egyetemleges felelősséget az alvállalkozói lánc egészében;
57. felhívja a Bizottságot, hogy határozottan érvényesítse a hatályos uniós közbeszerzési irányelv szociális záradékát, és vizsgálja meg, hogy szükség van-e az irányelv felülvizsgálatára a közbeszerzési szerződések szociális záradékainak megerősítése érdekében, megkövetelve a gazdasági szereplőktől és az alvállalkozóktól, hogy teljes körűen tartsák tiszteletben a munkavállalók kollektív tárgyaláshoz való jogát, és meghatározza az alkalmazandó ágazati kollektív szerződések és az azokban foglalt munkakörülmények teljes körű érvényesítésének feltételeit, miközben tiszteletben tartja a nemzeti munkaerőpiaci hagyományokat és modelleket; felszólít arra, hogy a felülvizsgálat mentesítse a közbeszerzési kötelezettségek alól az összes szociális és jóléti szolgáltatást, és hozzon létre egy európai kizárási mechanizmust azon fővállalkozók és alvállalkozók kizárása céljából, amelyek több alkalommal voltak érintettek tisztességtelen versenyben és adócsalásban; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a megfelelést, az ellenőrzést és a végrehajtást;
58. aggodalmát fejezi ki a nagy mértékű adókikerülés miatt elmaradó nagy összegű adóbevételek miatt; felhívja a Tanácsot, hogy gyorsítsa fel a nyilvános, országokénti

¹ HL L 166., 2004.4.30., 1. o.

jelentéstételre és a közös konszolidált társasági adóalapra vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos tárgyalásokat, és vizsgálja felül a magatartási kódexszel foglalkozó csoport vállalkozási adózásra vonatkozó kritériumait és a nem együttműködő joghatóságok uniós listájára vonatkozó kritériumokat egyaránt;

59. üdvözli az Európai Munkaügyi Hatóság (ELA) létrehozását; szorgalmazza, hogy az ELA a lehető leghamarabb teljes körűen működésbe lépjen; szorgalmazza a folyamatos információcserét a bevált gyakorlatokról a tagállamok illetékes munkaügyi hatóságaival, és hajtson végre próbaellenőrzéseket; hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy az ELA hatékonyan tudjon fellépni az illegális gyakorlatok, valamint a munkavállalók kizsákmányolása és a velük való visszaélés ellen, meg kell könnyíteni számára, hogy ellenőrzéseket végezzen, továbbá büntetéseket szabjon ki a szabályokat be nem tartó vállalatokra; hangsúlyozza, hogy ez szükségessé teszi azt is, hogy kiterjesszék a Hatóság megbízatását az uniós jogalkotási aktusokra, mint például a 2008/104/EK¹, a 2014/36/EU² és a 2009/52/EK³ európai parlamenti és tanácsi irányelvre és a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó uniós jogszabályokra; úgy véli, hogy az Európai Munkaügyi Hatóságnak és a nemzeti felügyeleteknek közös vagy összehangolt ellenőrzést kell végezniük, amikor a nemzeti szociális partnerek visszaélésekre hívják fel a figyelmét; ezért sürgeti a Bizottságot, hogy ezeket a szempontokat foglalja bele az Európai Munkaügyi Hatóság megbízatásának 2024-re tervezett értékelésébe, és vonja be a különböző munkaerő-piaci modellekről alapos ismeretekkel rendelkező érdekelt feleket az Európai Munkaügyi Hatóság munkájába és értékelésébe; úgy véli továbbá, hogy az ELA irányítását ugyanolyan háromoldalú struktúrában kell felépíteni, mint a többi ügynökségét, és ezáltal lehetővé kell tenni a szociális partnerek nagyobb mértékű képviselőit és szavazati jogát is az igazgatótanácsban;
60. felkéri a Bizottságot, hogy megfelelő hatásvizsgálatot követően a Bizottság 2018-as bejelentésének megfelelően a munkavállalók mobilitásának ösztönzése és védelme érdekében terjesszen elő javaslatot a digitális uniós társadalombiztosítási azonosító számra vonatkozóan, amely egy ellenőrzési mechanizmust is létrehozhat a magánszemélyek és az illetékes hatóságok számára annak biztosítása érdekében, hogy a munkavállalók biztosítva legyenek, és a társadalombiztosítást a jogi kötelezettségeknek megfelelően befizetik, például személyes munkavállalói kártya révén, a munkavállalói mobilitásra, továbbá annak érdekében, hogy a szociális biztonság koordinálására vonatkozó uniós szabályok méltányosan és hatékonyan érvényesüljenek; úgy véli továbbá, hogy a munkavállalóknak és képviselőiknek, valamint a felügyelőségeknek naprakész hozzáféréssel kell rendelkezniük a munkáltatóikra és bérjogosultjaikra, valamint munkaügyi és szociális jogaikra vonatkozó információkhoz, adott esetben az ágazati kollektív szerződésnek vagy a nemzeti jogszabályoknak, valamint az adatvédelmi kritériumoknak megfelelően;

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/104/EK irányelve (2008. november 19.) a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről (HL L 327., 2008.12.5., 9. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2014/36/EU irányelve (2014. február 26.) a harmadik országbeli állampolgárok idénymunkásként való munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről (HL L 94., 2014.3.28., 375. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/52/EK irányelve (2009. június 18.) az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra és intézkedésekre vonatkozó minimumszabályokról (HL L 168., 2009.6.30., 24. o.).

61. felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a harmadik országbeli állampolgárságú munkavállalók munkavállalási engedélyt kapjanak az EU-ban, azzal a feltétellel, hogy a nemzeti és az uniós munkajog valamennyi biztosítéka hatékonyan garantálja a védelmet és a tisztességes munkakörülményeket a harmadik országbeli állampolgárok számára is, és hogy ez nem vezet a munkaerőpiac torzulásához; kéri a Bizottságot, hogy végezzen egy kiterjedt vizsgálatot a kiküldött harmadik országbeli állampolgárok jellemző munkakörülményeivel kapcsolatos tendenciákkal kapcsolatban, és hangsúlyozza, hogy a vizsgálat eredménye alapján uniós vagy nemzeti szintű szakpolitikai intézkedéseket lehetne hozni; mélyszégyen aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy jelenleg nő a harmadik országbeli állampolgárok aránya azon ágazatokban, amelyek bizonytalan munkakörülményeiről és az ott előforduló visszaélésekről ismertek; hangsúlyozza, hogy a harmadik országbeli állampolgárok gyakran kiszolgáltatottabbak a kizsákmányolással szemben, és ezért védelemre szorulnak; rámutat arra, hogy ide tartoznak a színlelt kiküldetés, a színlelt önfoglalkoztatás, a csalárd szándékú alvállalkozásba adás, a munkaerő-toborzó ügynökségek bevonása, a postafiókcégek és a be nem jelentett munka; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a visszaélések megszüntetése érdekében biztosítsák a harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatási feltételeire vonatkozó szabályok betartását, és felhívja a tagállamokat, hogy hajtsák végre a 2009/52/EK irányelv védelmi elemeit, és biztosítsanak hozzáférhető és hatékony panasztételi mechanizmusokat, amelyek lehetővé teszik az esedékes bérek és társadalombiztosítási járulékok tényleges visszakövetelését;

o

o o

62. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.